

Remissvar från stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens råd för funktionshinderfrågor – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029

Rådet väljer att fokusera på de avsnitt som berör rådet närmast, dvs. avsnitten 3 och 4. Vi vill genom konkreta exempel förtydliga vad de fina orden ska stå för. Vilka brister som vi uppfattar finns i de målsättningar som programmet skriver om. Rådet anser att det krävs fler handfasta skrivelser av vad som ska göras. Inte bara generella och svepande formuleringar. Risker är annars att programmet blir en ”hyllvärmare”.

De allmänna principerna som beskrivs i de inledande avsnitten är självklart viktiga. Under rubriken **Ett funktionshinderperspektiv i arbetet** finns ett avsnitt kallat *Skapa lösningar med universell utformning*; samt *Åtgärda brister i tillgängligheten*.

Här anser rådet att det saknas riktigt bra nyligen genomförda exempel på den första principen. Att åtgärda brister upplever vi har minskat i omfattning under de senaste åren.

Det gäller också Enkelt avhjälpna hinder (avsnitt 3.3).

Det känns som att hela tillgänglighetsarbetet har tappat mycket tempo och betydelse under de gångna 5 – 8 åren.

3.1. Alla ska kunna förflytta sig... och garanteras säkerhet i kris.

Det som sägs t. ex. på sid 21: ”Vid ny-, om- och tillbyggnader ska stadens nämnder och bolagsstyrelser planera och bygga rätt.../...åtgärder i efterhand.” är inget nytt utan har funnits med i flera versioner i delaktighetsprogrammet. Trots detta ser vi många exempel på miljöer som skapats där tillgänglighet och användbarhet eftersatts.

Rådets huvuduppgift är att granska förslag till nya eller ändrade detaljplaner. Påfallande ofta saknar planbeskrivningarna mer djupgående analyser av vilka utmaningar som finns, och hur de bör tacklas. Det inskränker sig till några korta meningar om gatornas lutningar. Andra aspekter som orienterbarhet; tillgången till kollektivtrafik och avstånd till service saknas.

En analys av tillgänglighet och användbarhet kan inte bara omfatta det som enligt PBL ska finnas i en detaljplan. Den måste också ta med sådana aspekter som är avgörande för hur den byggda miljön kommer att uppfylla målsättningen ”delaktighet och tillgänglighet”.

För 15 år sedan tog staden fram en skrift ”Stockholm – en stad för alla”. En handbok för planhandläggare och andra som arbetar med utemiljön. Plan- och bygglagstiftningen har sedan skriften kom till ändrats. Rådet anser det därför mycket angeläget att en ny version av skriften arbetas fram och delas ut till alla berörda.

Att bygga rätt från början borde förstås vara självklart för alla, men särskilt för staden som kommer att anta detta program. Tyvärr görs misstag ändå, svårt ibland att tänka rätt. Ett exempel på det är den nyss ombyggda entrén till Tekniska nämndhuset. Principen om universell lösning att har lett till att den gamla anpassade sidoentrén tagits bort. Nu går alla in genom skjuddörrarna mot gatan. Vackert så! Men eftersom det är 6 – 8 stegs nivåskillnad upp till entréplan och reception, har en plattformshiss installerats. Rådet har haft två möten under hösten, vid inget av tillfällena har hissen fungerat. Här borde man behållit den gamla entrén som bevisligen fungerar bättre för flertalet med rörelsesvårigheter.

3.5 Alla ska garanteras skydd och säkerhet

Händelser i omvärlden har aktualiserat detta avsnitt. Här finns stora utmaningar vad gäller just information och kommunikation. Programmet borde exemplifiera vilka kanaler/kommunikationssätt som kan behövas.

4. Rätten till en fungerande bostad.

Den rätten tillkommer inte alla, och rådet har i många år kämpat för en bättre process för tillblivelsen av LSS- och andra specialbostäder. Först på senare tid har planeringen ändrats till det bättre.

Viktigt att alla nya projekt tar ställning till om de ska innehålla ex. vis LSS-bostäder. När detaljplanerna inte nämner sådana bostäder, borde de redovisa ställningstaganden. Vilka beslut som tagits som lett fram till att specialbostäder ej ingår i projektet.

Stockholm 12 december 2023

Stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens råd för
funktionshinderfrågor